

Převazy ran, převazový vozík

Účel převazu

- výměna krytí v případě prosáknutí, nefunkčnosti obvazu
- kontrola rány
- desinfekce, čištění, výplach rány
- chirurgická toaleta rány, tzv. debridement (odstranění nekrotických částí)
- úprava drénu
- aplikace léčivých prostředků
- odstranění stehů

Převazový vozík

Horní plocha:

- sterilní a čisté pomůcky
- sterilizační kontejnery
- (toulec a podávkové kleště)
- sterilně balený materiál
- desinfekce na ruce
- léčebné a oplachové roztoky

Součástí vozíku je také:

- odpadkový koš na původní krytí
- koš na použité emitky
- desinfekční dóza na nástroje

Dolní plocha:

- emitní misky
- rukavice
- obinadla
- jiné obvazové materiály

Péče o vozík:

- pod dohledem personálu
- kontrola sterility materiálu
- desinfekce min. 1x za 24 hod.

Pomůcky k převazu

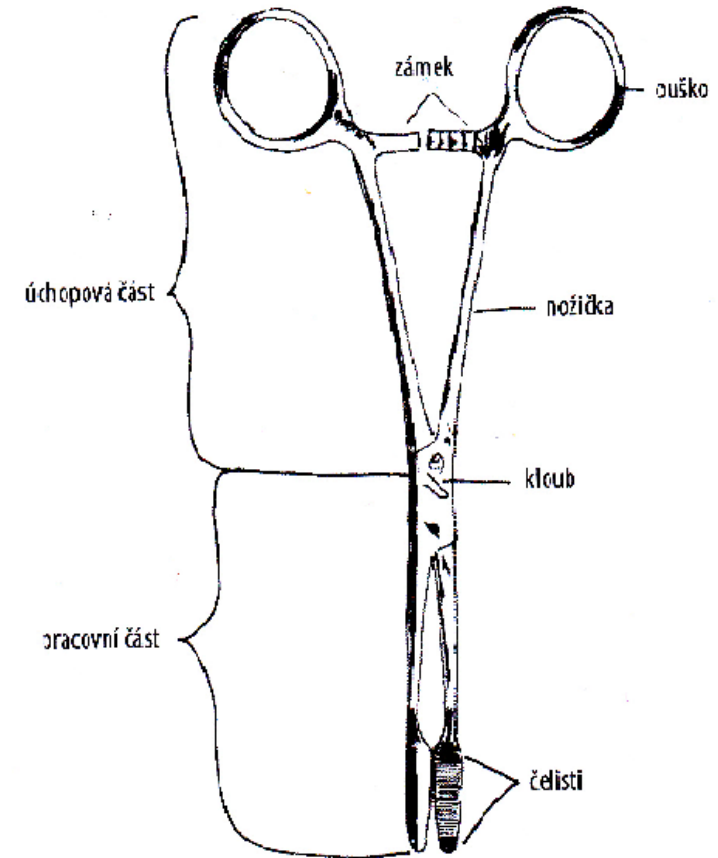
- desinfekční roztoky (kožní antiseptika) dle zvyklosti oddělení – Jod, Ajatin, Septonex, H₂O₂, alkoholové roztoky
- oplachové roztoky – oplach a zvlhčená chron. ran, k uvolnění přilepeného krytí, ...
- sterilní čtverce
- čtverce se savým jádrem
- sterilní tampony
- ochranné prostředky – pasty, nejčastěji zinkové
- tekuté obvazy – u ran bez sekrece, Novikov (briliantová zeleň)
- sterilní sety k určitým výkonům – např. extrakce stehů apod.

Další pomůcky

- sterilní rouška na krytí rány
- stříkačky
- různé typy drénů
- desinfekce na ruce
- sterilní rukavice
- obinadla hydrofilová a pružná
- jednorázové podložky na ochranu lůžka
- medicínální benzin pro odstranění náplastí
- sterilní štětičky
- výtěrové sady pro výtěr z rány
- dřevěné špátle
- náplasti
- obvazový materiál – trojcípé šátky, pruban, vata, apod.
- ostatní léčivé prostředky – např. Višněvského balzám, Heparoid mast nebo zasypy

Základní chirurgické nástroje

- kvalitní nerezavějící ocel, popř. poniklovaná ocel
- k opakovanému použití X jednorázové
- úchopová část, pracovní část a krček

Dělení chirurgických nástrojů

Základní:

- ostré X tupé

Dle použití:

- úchopové – pinzety, kleště

- na tupou preparaci – pinzety, sondy, disektory

- na ostrou preparaci – lžičky, skalpely, nůžky

- na rozevírání rány – rozvěráky, háky

- kostní nástroje

- šicí nástroje – jehelec, jehla atraumatická (hrot, tělo a vlisovaný návlek), jehly s ouškem

- podvazovací jehla – podvaz tkání a cév - Deschampsova

Šicí materiál

- dle druhu, vstřebatelnosti a funkce

Přírodní vlákna:

- vstřebatelný – catgut, podvaz povrchových cév, šití podkoží, peritonea apod.

nevstřebatelný – např. hedvábí, šití kůže, fascie, v gynekologii

Syntetická vlákna:

- vstřebatelný – monolac, chirlac, vicryl, monocryl – sutura svalů, fascie, měkkých tkání

- nevstřebatelný – chiralen, silon, ethilon – kůže, fasci, cévy, ...

Anorganické materiály:

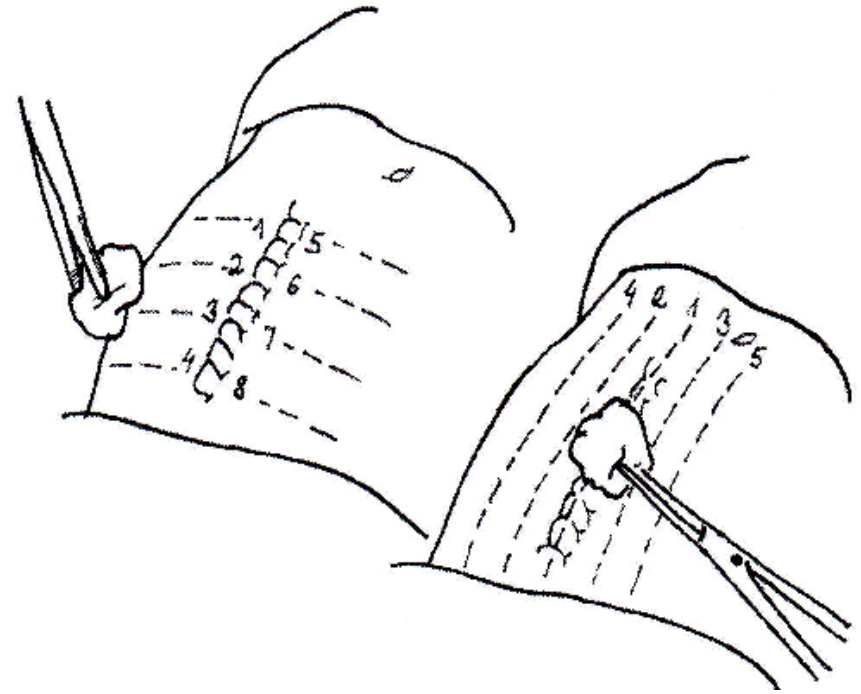
kovové svorky a dráty – šlachy, kůže

Provedení převazu

- načasování – první nejpozději za 24 hod, analgetika
- prostředí – vyšetřovna, na lůžku, aseptické rány, poslední septické
- poloha pacienta

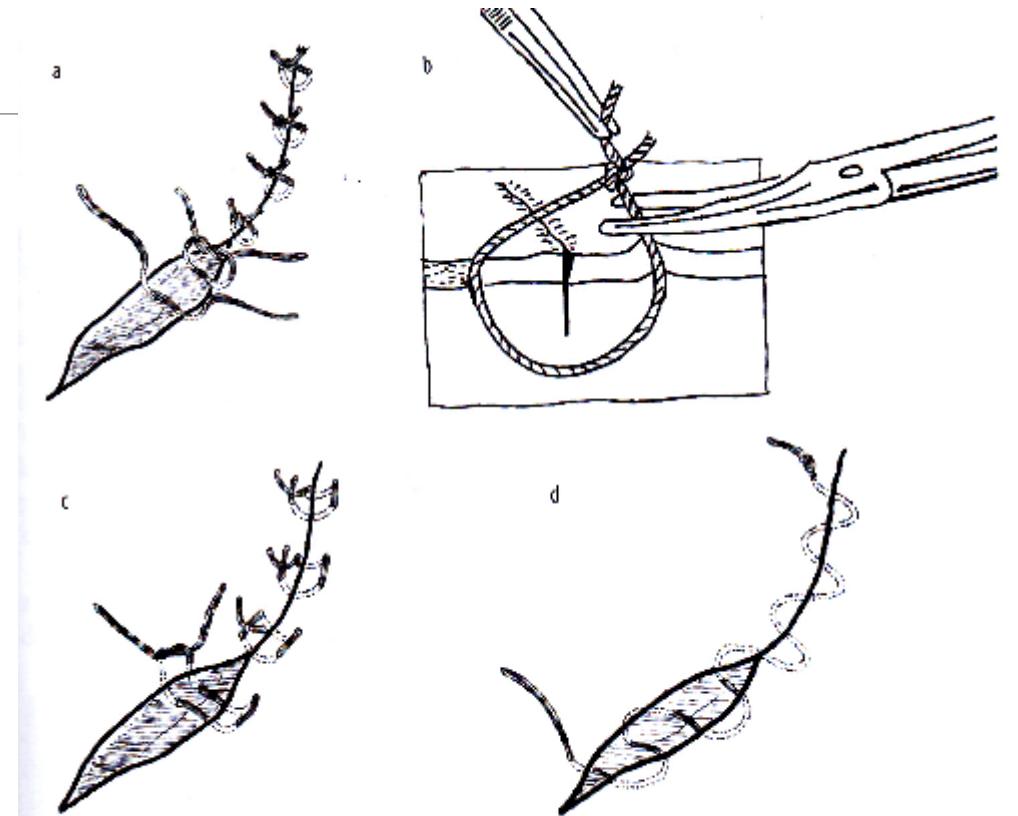
Postup:

- desinfekce rukou
- rukavice
- sejmutí krytí
- desinfekce rány
- případně přelepit
- desinfekce rukou

Extrakce stehů

- obvykle 7. – 10. den
- někdy polovina
- sterilní peán či pinzeta a ostré nůžky
- desinfekce rány
- dále dle typu stehu
- desinfekce
- ošetření tekutým obvazem nebo sterilní krytí

Obr. 6.13 Typy stehů: a – jednoduchý steh, b – odstranění jednoduchého stehu, c – maticový steh, d – pokračovací steh